

FUNDAMENTALS OF EDUCATION

Q.P. Code: 00003818

[Time: 3:00 Hrs]

[Marks:100]

Please check whether you have got the right question paper.

- N.B:
1. All questions are compulsory.
 2. Figures to the right indicate full marks.
 3. Students answering in the regional language should refer in case of doubt to the main text of the paper in English.

Q.1 Answer Any Two of the following. (20)

- a) Explain Meaning, Scope and Areas of Education.
- b) Explain Functions and Characteristics of Education.
- c) Explain Dewey's Educational theory with its four Fundamentals.

Q.2 Answer Any Two of the following. (20)

- a) Explain meaning, Criticism and factors influencing individual aims of Education.
- b) Explain meaning, Criticism and importance of social aims of Education.
- c) What is Philosophy? Explain influence of philosophy on education.

Q.3 Answer Any Two of the following. (20)

- a) Explain concept, Characteristics and Types of Learning.
- b) What is Motivation? Explain Maslow's Theory of Hierarchy of Needs with its educational implications.
- c) Explain Concept, Characteristics and Functions of Teaching.

Q.4 Answer Any Two of the following. (20)

- a) Describe Qualification and Quality of pre-primary Teacher.
- b) Describe Qualification and Quality of secondary Teacher.
- c) Explain Need of Professional ethics and Enumerate professional ethics for teachers.

Q.5 Write short note on Any Two. (20)

- a) Aims of Education by Shri Rabindranath Tagore
- b) Impact of psychology on education
- c) Factors influenced Changing context of good teaching in India Scenario
- d) Transitional role of teacher

FUNDAMENTALS OF EDUCATION

Q.P. Code: 00003818

(मराठी अनुवाद)

[गुण: १००]

[वेळ: ३ तास]

कृपया तुम्हाला योग्य प्रश्नपत्रिका मिळाली आहे का ते तपासा.

सूचना: १. सर्व प्रश्न अनिवार्य आहेत.

२. उजवीकडील आकडे पूर्ण गुण दर्शवतात.

३. प्रादेशिक भाषेत उत्तर देणाऱ्या विद्यार्थ्यांनी शंका असल्यास पेपरच्या मुख्य मजकुराचा इंग्रजीमध्ये संदर्भ द्यावा.

- प्र.१ **खालीलपैकी कोणत्याही दोन प्रश्नांची उत्तरे लिहा.** (२०)
- (अ) शिक्षणाचा अर्थ, व्याप्ती आणि क्षेत्रे स्पष्ट करा.
- (ब) शिक्षणाची कार्ये आणि वैशिष्ट्ये स्पष्ट करा.
- (क) डेवीचा शैक्षणिक सिद्धांत त्याच्या चार मूलभूत तत्वांसह स्पष्ट करा.
- प्र.२ **खालीलपैकी कोणत्याही दोन प्रश्नांची उत्तरे लिहा.** (२०)
- (अ) शिक्षणाच्या वैयक्तिक उद्दिष्टांचा अर्थ, टीका आणि परिणाम करणारे घटक स्पष्ट करा.
- (ब) शिक्षणाच्या सामाजिक उद्दिष्टांचा अर्थ, टीका आणि महत्त्व स्पष्ट करा.
- (क) तत्वज्ञान म्हणजे काय? शिक्षणावरील तत्वज्ञानाचा प्रभाव स्पष्ट करा.
- प्र.३ **खालीलपैकी कोणत्याही दोन प्रश्नांची उत्तरे लिहा.** (२०)
- (अ) अध्ययनाची संकल्पना, वैशिष्ट्ये आणि प्रकार स्पष्ट करा.
- (ब) प्रेरणा म्हणजे काय? मास्लोचा गरजांच्या पदानुक्रमाचा सिद्धांत त्याच्या शैक्षणिक परिणामांसह स्पष्ट करा.
- (क) अध्यापनाची संकल्पना, वैशिष्ट्ये आणि कार्ये स्पष्ट करा.
- प्र.४ **खालीलपैकी कोणत्याही दोन प्रश्नांची उत्तरे लिहा.** (२०)
- (अ) पूर्व प्राथमिक शिक्षकाची पात्रता आणि गुणवत्तेचे वर्णन करा.
- (ब) माध्यमिक शिक्षकाची पात्रता आणि गुणवत्तेचे वर्णन करा.
- (क) व्यावसायिक नैतिकतेची गरज समजावून सांगा आणि शिक्षकांसाठी व्यावसायिक नैतिकतेची गणना करा.
- प्र.५ **टीपा लिहा. (दोन)** (२०)
- (अ) श्री रवींद्रनाथ टागोर यांचे शिक्षणाचे उद्दिष्ट
- (ब) शिक्षणावर मानसशास्त्राचा प्रभाव
- (क) भारतातील चांगल्या अध्यापनाच्या बदलत्या संदर्भावर घटकांचा प्रभाव
- (ड) शिक्षकाची संक्रमणकालीन भूमिका
